

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського**

**Факультет туризму
кафедра економіки та менеджменту**

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

галузь знань : 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 073 «Менеджмент»

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Львів – 2020

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра, спеціаліста галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент»

Робоча програма складена: **Коркуна І.І.** к.е.н., доцент кафедри економіки та менеджменту, заслужений економіст України, академік ТАУ.

Затверджено на засіданні кафедри «Економіки та менеджменту» Протокол № 1 від 30 серпня 2020р.

Зав. Кафедри

проф. Павленчик Н.Ф.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів - 4	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	вибіркова
	Напрямок підготовки спеціальності 073 «Менеджмент»	
Індивідуальне науково-дослідне завдання	Спеціальність 073 «Менеджмент»	Рік підготовки
		4-й
		Семестр
		7-й
Загальна кількість годин - 120		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 2, самостійної роботи студента - 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	30 год.
		Практичні, семінарські
		30 год.
		Самостійна робота
		60 год.
		Вид контролю:
		Залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів компетентності щодо базових принципів, основних категорій, сучасних концепцій, теоретичних положень і практичних методів управління основною діяльністю підприємств та умінь розроблення операційної стратегії, створення і використання галузевих операційних підсистем як основи забезпечення досягнення місії організації.

Головними завданнями, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, є:

- усвідомлення того, що операційна система є однією з найважливіших

складових будь-якої організації, а спеціалісту в галузі управління потрібні ґрунтовні знання основ та категорійного апарату операційного менеджменту;

- засвоєння принципів та методів раціонального організування, планування і контролювання за функціонуванням операційних систем різних видів;

- набуття вмінь щодо розроблення операційної стратегії підприємства;

- набуття вмінь щодо обґрунтування рішення стосовно створення операційної системи, підтримки належного режиму її поточного функціонування;

- забезпечення якості результатів операційної діяльності організації;

- отримання знань щодо особливостей операційного менеджменту на підприємствах різних галузей.

рограмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Результатом вивчення дисципліни «Операційний менеджмент» є здобуття студентами таких компетентностей:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі управління або у процесі навчання, що передбачає застосування сучасних теорій та методів операційного менеджменту.

Загальні компетентності:

ЗК1 - Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК2 - Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між соціально-економічними явищами та процесами.

ЗК4 - Здатність застосовувати концептуальні базові знання у діяльності менеджера.

ЗК6 - Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу та використання інформації.

ЗК7 - Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК8 - Здатність працювати в команді, мотивувати людей та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК3 - Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК4 - Здатність планувати діяльність організації в ресурсному та часовому просторі.

СК6 - Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК7 - Уміння застосовувати сучасні наукові методи та підходи для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Заплановані результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Операційний менеджмент» студент повинен:

знати:

РН2 - ідентифікувати, аналізувати й структурувати проблеми організації, обґрунтовувати методи їх вирішення та забезпечувати умови їх реалізації;

РН3 - проектувати ефективні системи управління організаціями, встановлювати зв'язки між елементами логістичної системи;

РН 14 - демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

вміти:

РН4 - планувати діяльність організації на стратегічному та тактичному рівнях;

РН5 - мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень, критично оцінювати їх наслідки в умовах невизначеності та ризику;

РН7 - застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач та завдань управління організацією;

РН8 - вміти працювати у команді, взаємодіяти з людьми, переконувати та стимулювати їх для досягнення поставлених цілей на основі етичних міркувань, соціально відповідально і свідомо;

РН13 - здійснювати діагностику діяльності підприємства, ідентифікувати та управляти логістичними витратами, визначати фінансовий стан підприємства та його конкурентоспроможність.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ "Операційний менеджмент "

№ з/п	Назва теми
1.	<i>Операції та операційна система організації</i>
2.	<i>Операційний менеджмент як різновид практичної управлінської діяльності</i>
3.	<i>Операційна стратегія</i>
4.	<i>Управління основною операційною діяльністю</i>
5.	<i>Управління ланцюгами постачання</i>
6.	<i>Управління запасами</i>
7.	<i>Управління потоками</i>
8.	<i>Управління якістю</i>

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Операції та операційна система організації

1. Операції та операційна діяльність.
2. Операційна система: сутність, елементи, місце в структурі організації, типологія.
3. Життєвий цикл операційної системи.
4. Закони організації операційних систем.
5. Співвідношення понять «виробництво» та «операції».
6. Операційна діяльність. Операційна система.

Тема 2. Операційний менеджмент як різновид практичної управлінської діяльності

1. Зміст і сфери операційного менеджменту.
2. Цілі та завдання, об'єкт і суб'єкт операційного менеджменту.
3. Принципи та функції операційного менеджменту.
4. Операційний менеджер: сфери прийняття рішень, знання, уміння, навички.

Тема 3. Операційна стратегія

1. Операційна стратегія: сутність та місце в стратегічному наборі організації.
2. Процес формування операційної стратегії.
3. Базові стратегічні рішення у сфері операцій та види операційних стратегій.
4. Процедура операційного аудиту Платса-Грегорі та можливості її застосування при розробленні операційної стратегії.
5. Види операційних стратегій:
 - стратегія низьковитратності
 - стратегія високоякісності
 - стратегія гнучкості
 - стратегія спеціалізації
 - стратегія диверсифікації

Тема 4. Управління основною операційною діяльністю

1. Агреговане планування: сутність, інструменти, місце в системі планування діяльності організації.
2. Система оперативного управління операціями.
3. Управління пропускнуою здатністю операційної системи.
4. Основні положення теорії обмежень Е. Голдрата.
5. Особливості процесу планування операцій за теорією обмежень Е. Голдрата .

Тема 5. Управління ланцюгами постачання

1. Сутність системи управління ланцюгами постачання.
2. Досвід управління ланцюгами постачання в промислових компаніях і розподільчих мережах.
3. Ланцюг постачання — сутність і характеристики, функції.
4. Система SCM - завдання та складові елементи, основні підсистеми.
5. Система SCM - функціональні області.
6. Функції процесу управління ланцюгами постачання. Рівні інтеграції ланцюгів постачання.
7. Досвід управління ланцюгами постачання в промислових компаніях.

Тема 6. Управління запасами

1. Товарно-матеріальні запаси: сутність, види, необхідність формування.
2. Моделі та інструменти управління запасами.
3. Сучасні системи планування потреб у матеріально-сировинних ресурсах.
4. Мета управління запасами.
5. Класифікація запасів в операційній системі.
6. Витрати на управління запасами.

Тема 7 Управління потоками

1. Сутність поняття «потік створення цінності».
2. Управління потоком створення цінності на засадах Lean-концепції (концепції ощадливості).
3. Lean-інструментарій і конкурентоспроможність ощадливого підприємства.

Тема 8. Управління якістю

1. Сутність і зміст процесів управління якістю на підприємстві.
2. Методи управління якістю.
3. Інструментарій управління процесами в рамках практичної реалізації концепції.
4. «Шість сигм».

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин денна форми навчання			
	Всього	У тому числі		
		Лек.	Сем.	Сам. роб.
<i>Тема 1. Операції та операційна система організації</i>	16	4	4	8
<i>Тема 2. Операційний менеджмент як різновид практичної управлінської діяльності</i>	14	4	4	6
<i>Тема 3. Операційна стратегія</i>	16	4	4	8
<i>Тема 4. Управління основною операційною діяльністю</i>	14	4	4	6
<i>Тема 5. Управління ланцюгами постачання</i>	14	4	2	8
<i>Тема 6. Управління запасами</i>	16	4	4	8
<i>Тема 7 Управління потоками</i>	14	2	4	8
<i>Тема 8. Управління якістю</i>	16	4	4	8
Усього годин за дисципліну	120	30	30	60

5. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ (не передбачено)

6. ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	<i>Операції та операційна система організації</i>	5
2.	<i>Операційний менеджмент як різновид практичної управлінської діяльності</i>	5
3.	<i>Операційна стратегія</i>	5
4.	<i>Управління основною операційною діяльністю</i>	5
5.	<i>Управління ланцюгами постачання</i>	10
6.	<i>Управління запасами</i>	10
7.	<i>Управління потоками</i>	10
8.	<i>Управління якістю</i>	10
	Разом	60

7. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	<i>Операції та операційна система організації</i>	4
2.	<i>Операційний менеджмент як різновид практичної управлінської діяльності</i>	4
3.	<i>Операційна стратегія</i>	4
4.	<i>Управління основною операційною діяльністю</i>	4
5.	<i>Управління ланцюгами постачання</i>	4
6.	<i>Управління запасами</i>	4
7.	<i>Управління потоками</i>	2
8.	<i>Управління якістю</i>	4
	Разом	30

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ (не передбачено)

9.МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- 1) словесні: розповідь, пояснення, бесіда (евристична, репродуктивна, вступна, поточна, підсумкова), лекція, інструктаж (вступний, поточний, підсумковий);
- 2) наочні: ілюстрація, демонстрація, спостереження.
- 3) практичні: лабораторна робота, практична робота, вправи (підготовчі, пробні, тренувальні, творчі, усні, практичні, графічні, технічні).

10.МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль (оцінювання усних і письмових відповідей на заняттях, виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, оцінювання результатів розв'язку розрахункових завдань, тестування).

Підсумковий контроль - залік з навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом.

11. Питання на залік (екзамен) з курсу «Операційний менеджмент»

1. Сутність та місце операційного менеджменту в системі менеджменту підприємства.
2. Основні цілі та завдання операційного менеджменту.
3. Функції операційного менеджменту.
4. Принципи операційного менеджменту.
5. Основні методи управління операційними системами.
6. Сутність операційної стратегії.
7. Операційна стратегія як складова частина загального процесу планування.
8. Основні типи операційних пріоритетів.
9. Структура та робочі рамки операційної стратегії у виробництві.
10. Специфіка формування виробничої стратегії в сучасних умовах господарювання.
11. Охарактеризуйте процес формування стратегії виробництва товару.
12. Типи стратегій процесу.
13. Сутність системного підходу до управління операційною системою.
14. Основні принципи системного підходу до управління.
15. Основне призначення операційної системи підприємства.
16. Значення та завдання переробної підсистеми операційної системи.

17. Основні завдання та склад підсистеми забезпечення.
18. Завдання підсистеми планування і контролю.
19. Ієрархічна структура операційної системи виробничого підприємства.
20. Основні типи операційних систем.
21. Особливості проектної операційної системи.
22. Основні фактори впливають на собівартість продукції при різних типах виробництва.
23. Сутність операційної діяльності підприємства.
24. Особливості сучасного етапу розвитку операційної діяльності підприємств.
25. Основні ресурси операційної діяльності.
26. Модель функціонування операційної системи промислового підприємства.
27. Визначення операційного (виробничого) процесу.
28. Класифікація виробничих процесів.
29. Основні принципи організації виробничих процесів.
30. Організація виробничого процесу в просторі та часі.
31. Приклади виробничого циклу.
32. Організаційно-технічний рівень виробництва та основні показники його оцінки.
33. Планування у широкому та вузькому розумінні.
34. Основні види планів.
35. Основні принципи планування.
36. Послідовність розробки короткострокових та оперативних планів при поточному плануванні.
37. Поняття сукупного планування.
38. Сутність оперативного управління виробництвом.
39. Основні етапи оперативно-календарного планування.
40. Системи оперативного управління виробництвом.
41. Модель загального процесу оперативного управління виробництвом.
42. Процес розроблення та прийняття рішень у виробничому менеджменті.
43. Основні типи математичних моделей.
44. Принципах, на яких базуватись прогнозування.
45. Сутність прогнозування, типи та методи прогнозування.
46. Операційна стратегія та її взаємозв'язок з корпоративною стратегією розвитку підприємства.
47. Основні конкурентні пріоритети пов'язані з операційною стратегією.
48. 4. Заходи, що сприяють підвищенню конкурентоспроможності.
49. 5. Моделі вибору варіантів економічної стратегії організації.
50. Сутність та цілі проектування операційної системи.
51. Етапи процесу проектування операційної системи.
52. Етапи процесу проектування продукту.
53. Інструменти, які використовуються при плануванні виробничих процесів.
54. Фактори макро- і мікрорівня, які впливають на проектування операційної системи.
55. Основні завдання при проектуванні підприємства.
56. Поопераційна, потокова та фіксована схеми планових рішень при

- проектуванні виробничих об'єктів.
57. Сутність проектного підходу до управління операційною системою.
 58. Класифікація проектів.
 59. Сутність управління проектом.
 60. Етапи планування проектів.
 61. Зміст та завдання етапів планування проектів.
 62. Характеристика відособленого проекту.
 63. Ознаки функціонального проекту
 64. Переваги та недоліки матричного проекту.
 65. Основні методи сітьового планування.
 66. Характеристика сучасних інформаційних систем для управління проектами.
 67. Сутність та завдання управління матеріально-технічним забезпеченням.
 68. Сутність та мета створення запасів на підприємстві.
 69. Роль, функції та види запасів.
 70. Сутність «витягуючої» системи оперативного управління.
 71. Виробнича система постачання «точно в термін» (JIT), її особливості та галузь застосування.
 72. Система управління виробництво «канбан».
 73. Характеристика систем управління запасами.
 74. Основні параметри системи управління запасами.
 75. Система управління запасами з фіксованим розміром замовлення.
 76. Особливості системи управління запасами з фіксованою періодичністю замовлення.
 77. Застосування системи управління запасами «мінімум-максимум»?
 78. ABC-аналіз та його застосування на підприємствах.
 79. Системи планування матеріальних потреб (MRP) та планування виробничих ресурсів (MRP II) на підприємствах.
 80. Значення забезпечення якості товарів і послуг.
 81. Етапи розвитку управління якістю.
 82. Фактори забезпечення якості продукції підприємства.
 83. Сутність поняття «якість» та показники якості продукції.
 84. Основні чинники забезпечення високої якості продукції.
 85. Характеристика «петлі якості».
 86. Оперативне та загальне управління якістю.
 87. Поняття системи якості.
 88. Міжнародні стандарти, на яких базуються сучасні системи управління якістю
 89. Сутність і завдання системи загального менеджменту якості (TQM).
 90. Фундаментальні принципи, на яких базується загальний менеджмент якості (TQM).
 91. Сутність понять «продуктивність» та «управління продуктивністю підприємства».
 92. Основні елементи регулювання продуктивності операційної системи.
 93. Основні показники результативності функціонування операційної

системи. 94. Взаємозв'язок між показниками результативності операційних систем.

95. Етапи моделювання процесу управління продуктивністю.

96. Шляхи підвищення продуктивності операційної системи.

Поточне тестування та самостійна робота										Залікова контрольна робота	Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	50	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Шкала оцінювання : національна та ЕСТ8

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, тобто за рейтингом накопичувальною системою. До рейтингу входить оцінювання роботи на практичних (семінарських) заняттях, поточний ,модульний контроль - 50 балів, підсумковий контроль іспит - 50 балів.

➤ **На відмінно** (90-100 балів) оцінюється робота , в якій студент:

Продемонстрував високий рівень теоретичної підготовки, вміння аналізувати проблему та відповідну літературу, логічно та послідовно викладати фактичний матеріал, робити науково -конкретні висновки та пропозиції;

Виявив вміння обирати необхідні методи розв'язання проблем, правильно їх використовувати, інтерпретувати , отримувати результат.

➤ **На добре** (75-89 балів) оцінюється робота, в якій студент:

Продемонстрував в цілому високий рівень теоретичної підготовки, згідно з навчального плану, вміння застосовувати отримані знання в процесі аналізу поставленої проблеми, логічно та послідовно викласти фактичний матеріал, робити порівняно, обґрунтовані висновки;

Виявив вміння в цілому вірно обирати необхідні методи розв'язання проблем, правильно їх використовувати, досить коректно інтерпретувати отримані результати.

➤ **На задовільно** (61-74балів) оцінюється робота, в якій студент:

Продемонстрував певну теоретичну підготовку згідно навчального плану;
Виявив уміння проаналізувати поставлену проблему та більш -менш логічно та послідовно викласти фактичний матеріал, робити певні висновки на основі проведеного аналізу.

➤ **Не задовільно** (менше 61 балів) оцінюється робота, в якій студент:

Продемонстрував поверхневу безсистемну теоретичну підготовку;
Виявив невміння проаналізувати поставлену проблему та більш - менш логічно та послідовно викласти фактичний матеріал, робити певні висновки на основі проведеного аналізу.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку
91-100	A	відмінно	зараховано
82-90	B	добре	
75-81	C		
69-74	B	задовільно	
61-68	E		
35-60	EX	Не задовільно з можливістю	Не зараховано з можливістю
0-34	E	Не задовільно з обов'язковим	Не зараховано з обов'язковим

13 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

До методичного забезпечення навчальної дисципліни входять:

1. конспекти лекцій;
2. дидактичні роздаткові матеріали (схеми, діаграми, зразки тощо);

3. методичні вказівки до виконання практичних, семінарських занять, самостійної, індивідуальної роботи студентів.
4. пакети тестових завдань та завдань контролю й самоконтролю знань.

14. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Капінос Г.І. Операційний менеджмент : навч. посібник / Г.І. Капінос, І.В. Бабій. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 352 с.
2. Чейз, Ричард Б. Производственный и операционный менеджмент [10 – е издание, пер. с англ.] [Текст] / Ричард Б. Чейз, Ф. Роберт Джейкобз, Николас Дж. Аквилано. М. : «И. д. Вильямс», 2017. – 1094 с. 14
3. Chiarini A. (Ed.) Sustainable Operations Management: Advances in Strategy and Methodology, Springer, 2015. — 224 p.
4. Leseure M. Key Concepts in Operations Management, SAGE Publications Ltd., 2010. — 312 p. 5. Schiraldi M.M. (Ed.) Operations Management, InTeOpP, 2013. – 248 p. 6. Slack N. Operations Management, 7th ed. — Pearson Education Limited, 2013. — 768 p.

Допоміжна література:

1. Батченко Л.В. Операційний менеджмент : Навч.-метод. посіб. / Л.В. Батченко, Н.Ю. Рекова Н.Ю. – 2-ге вид., доповн. і переробл. – Донецьк: ДонДУУ, 2005. – 171 с.
2. Белінський, П. І. Менеджмент виробництва та операцій [підручник] [Текст] / П. І. Белінський. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 624 с. 3. Василенко, В. О. Виробничий (операційний) менеджмент [навчальний посібник] [Текст] / В. О. Василенко, Т. І. Ткаченко [за ред. В.О. Василенка]. – К. : ЦУЛ, 2003. – 532 с.
4. Васильков В. Г. Організація виробництва: Навч. посібник / В.Г. Васильков. – К. : КНЕУ, 2003. – 524 с.
5. Волков В.П. Операційний менеджмент у виробництві і сфері послуг : Навч. посіб. / В.П. Волков, Д.А. Антонюк, Д.Т. Бікулов, К.І. Антонюк. – Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2012. – 244 с.
6. Гевко І.Б.: Операційний менеджмент: Навч. посіб. / І.Б. Гевко. – К. : Кондор, 2005. – 228 с.
7. Гэлловей, Л. Операционный менеджмент. Принципы и практика. [Текст] / Л. Гелловей – СПб : 2001. - 287 с.
8. Дорофиевко В.В. Операционный менеджмент: Учеб. Пособие / В.В. Дорофиевко, В.П. Колосюк. – Донецк: ВИК, 2003. – 177 с.
9. Ильенкова, С. Д. Производственный менеджмент [учебник для вузов] [Текст] / С. Д. Ильенкова и др. [под ред. С. Д. Ильенковой]. - М. : ЮНИТИДАНА, 2000. - 583 с
10. Іванов М.М. Операційний менеджмент : навч. посібник для внз / М.М. Іванов, П.В. Комазов. – К. : Центр учб. л-ри, 2012. – 368 с.
11. Козловский, В. А. Производственный и операционный менеджмент [учебник] [Текст] / В. А. Козловский, Т. В. Маркина, В. М. Макаров. – СПб :

«Спеціальна література», 1998. - 366 с.

12. Комарницький, І. Ф. Менеджмент виробництва та операцій (тестові, проблемні ситуації, практичні завдання) [навчальний посібник] [Текст] / І. Ф. Комарницький, П. І. Белінський, В. І. Кравець. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 308с.

13. Коробкова, С. Н. Сервисная деятельность [учебное пособие] [Текст] / С. Н. Коробкова, В. И. Кравченко, С. В. Орлов, И. П. Павлова. – СПб. : Питер, 2005. – 156 с.

14. Макаренко, М. В. Производственный менеджмент [учебное пособие для вузов] [Текст] / М. В. Макаренко, О. М. Махалина. – М. : —Издательство ПРИОР, 1998. —384 с. 15

15. Михайловська, О. В. Операційний менеджмент [навч. посібник] [Текст] / О. В. Михайловська. К. : Кондор, 2008. – 550 с.

16. Операційний менеджмент : навч. посібник для вузів / Воронкова В. Г. [та ін.]. – Львів : Магнолія 2006, 2010. – 440 с.

17. Сумець О. М. Основи операційного менеджменту: Підручник для студ. економ. спец. / О.М. Сумець ; [За ред. проф. О. Л. Яременка]. – К.: ВД —Професіонал, 2004. – 416 с.

18. Телетов О.С. Маркетинг у промисловості: Підручник. / О.С. Телетов. – К. : ЦНЛ, 2004. – 248 с.

19. Тяпухин А.П. Производственный менеджмент : учеб. пособие для вузов / А.П. Тяпухин. – СПб. : ГИОРД, 2008. – 384 с.

20. Фатхутдинов, Р.А. Производственный менеджмент [учебник для вузов] [Текст] / Р. А. Фатхутдинов - М. : Банки и биржи, ЮНИТИ, 1997.- 447 с.

21. Школа І.М. Операційний менеджмент. Практикум. [Електронний ресурс] / І.М. Школа, О.В. Михайловська. – Чернівці: Книги-XXI, 2004 – 374с.

Інформаційні ресурси

<http://www.zakon.rada.gov.ua> - офіційний сайт Верховної Ради України

<http://www.nbuv.gov.ua> - Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського

<http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України

<http://www.mmfin.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства фінансів України

<http://www.ukrstat.gov.ua> - Офіційний сайт Державного комітету статистики